

Kerteminde på husflidens landkort

Kerteminde er for mange mennesker blevet synonym med husfliden. Det er naturligvis på grund af Den danske Husflidshøjskole – Skolen for hverdagskunst, at Kerteminde på denne måde er blevet kendt på husflidens landkort.

Men længe før Kerteminde blev centrum for husfliden i vort land, var der gang i det lokale husflidsarbejde i byen og på egnen. Det startede for 120 år siden i 1876 – tre år efter selskabets start i 1873, hvor *Kerteminde Snitteskole* stiftes. Fire år efter stiftedes i 1880 Kerteminde Husflidsforening som organisation bag skolen. Det fremgår af *Dansk Husflidstidende* fra 1880, at der i Kerteminde var en forening med skole, hvilket der også var i Dalby på Hindsholm, medens der i omegnsbyerne Drigstrup, Revninge og Kølstrup kun var en husflidsskole.

Husflidsfolkene i Kerteminde tog Dansk Husflidsselskabs opfordring til dannelse af kredse for lidt større geografiske områder op og stiftede i 1880 Kerteminde Kreds. Fra denne kreds udgik mange initiativer til dannelse af husflidsforeninger i de lokale sogne i kredsens område.

Husflidskurser på Fiskerihøjskolen

I 1911 indledtes et samarbejde mellem Fiskerihøjskolen (senere Kerteminde Højskole/Den danske Husflidshøjskole) og Kerteminde Husflidsforening. Der oprettedes husflidskurser for fiskerihøjskolens elever i husflidsforeningens lokaler og med dens værktøj.

Selvejende Institution

I 1922 omdannes Kerteminde Snitteskole til en selvejende institution under navnet *Kerteminde Husflidsskole*. Denne status som selvejende institution er ikke almindelig for husflidsforeninger, men hænger sammen med, at der gennem en årrække var ydet skolen et bidrag på 100 kr. fra grevskabet på Langeland. Bidraget blev nu sat op til 200 kr. om året og der oprettedes et legat under navnet *Lensgreve F. Ahlefeldt Laurvigs Legat*, som fortrinsvis skulle bruges til værktøj for skolen. Skolen blev således godt kørende og var meget aktiv i denne periode.

Ved omdannelsen til selvejende institution i 1922 bestod bestyrelsen af politimester Woll, læge Schwartz, arkitekt Taaning, kunstmaler Johannes Larsen, O.L.-Meyer, skoleinspektør Christensen og købmændene Frode Christensen og Hans Christensen.

Formanden var købmand Hans Christensen. Han var initiativtager til at stifte snitteskolen i 1876 og var dens formand i foreningens første 50 år frem til 1926, hvor hvervet overgår til hans søn, købmand Frode Christensen. Hans Christensen var den store husflidsdynamo i Kertemindeforeningen, men han var også initiativtager til dannelsen af Kerteminde Kreds, som ovenfor beskrevet.

Med legatet i ryggen på den selvejende institution og med støtte fra bidragydende medlemmer ansøgte Kerteminde Husflidsskole Dansk Husflidsselskabs bestyrelse om tilslutning til, at der kunne udbydes korte sommerkurser i husflid for lærere fra byen og omegnen.

Dansk Husflidsselskab havde sådanne sommer-lærerkurser forskellige steder i landet – på Fyn bl.a. i Sdr. Nærrå, men det lykkedes tilsyneladende ikke at få lærerkurserne til Kerteminde dengang i 1922. Jeg har ikke

kunnet finde dokumentation herfor i selskabets arkiver. Dansk Husflidsselskabs lærerkurser kom først til Kerteminde i 1951 efter oprettelsen af Den danske Husflidshøjskole.

Den danske Husflidshøjskole

I 1952 skifter Kerteminde Husflidsforening formand. Frode Christensen dør i 1951 og i 1952 går hvervet videre til hans broder, købmand Åge Christensen. Men i efterkrigsårene var aktiviteterne gået tilbage og foreningen gik i stå omkring dette sidste formandsskifte. Denne foreningsdød falder sammen med oprettelse af Den danske Husflidshøjskole i Kerteminde. Hovedstyrelsen traf beslutningen om at købe den privatejede Kerteminde Højskole af forstander Ejnar Skovrup på et møde i København den 28. september 1950. Efter ombygninger og restaureringer kunne selskabets lærerkurser flyttes til Kerteminde i sommeren 1951, og faghøjskolen kunne så begynde i 1952.

Genstart af Kerteminde Husflidsforening

Selskabets husflidsinspektør J.E. Larsen forsøgte at live husflidsforeningen op igen, og han fik også sat nogle husflidskurser i gang fra 1964 i den gamle forenings navn.

Da jeg blev konsulent for selskabet og kom til Kerteminde i 1969, var også dette genoplivningsforsøg gået i stå. Jeg måtte derfor starte helt forfra. Da folkeskolen indførte lørdagsfri i 1970, satte vi ind med lørdagskurser for børn og samlede 150-200 børn i forskellige interessegrupper samt et par hold for børn og forældre sammen. På denne baggrund genstartede vi i 1972 Kerteminde Husflidsforening.

Husflids-Daghøjskolen

I 1985 startede foreningen en husflids-daghøjskole ud fra en grundmodel, som selskabet havde udarbejdet. Husflids-Daghøjskolen bygger på husflidens og højskolens grundidéer. Husflidsfagene er det bærende i undervisningen med ca. 2/3. Hertil kommer tværfaglige støtte- og baggrundsfag som tegning og farvelære samt kunst- og kulturhistorie. Desuden undervises i drama og aktuel debat.

Fra 1991 er daghøjskolen blevet en selvejende institution, således som det kræves i henhold til Lov om daghøjskoler og produktionsskoler. Skolen har to kurser om året på hver 16 uger.

100 arbejdsår

Som det fremgår af ovenstående, er det i år 120 år siden, foreningen stiftedes, men da den har ligget stille i ca. 20 år fra 1952-72, havde vi valgt at fejre de 100 arbejdsår med en udstilling og arbejdsstande søndag den 8. september for at præsentere foreningens programudbud i dag. Samtidig viste vi pluk af foreningens historie gennem plancher med klip fra bl.a. *Dansk Husflidstidende* og eksempler på husflidsarbejder gennem tiderne ved arbejdsmodeller udlånt fra Museum og Udviklingscenter for Husflid og Hverdagskunst. Kerteminde Husflidsforening havde i sidste sæson 30 kurser for voksne med 352 deltagere og tilsammen 766 undervisningstimer. Herudover afholdes et månedligt foreningsarrangement i vintersæsonen samt en sommerudflugt.

Ib Solvang